

Elevundersøkelsen 2022 – hovedrapport

Nedgang på alle læringsmiljøindekser

De fleste elever har et godt læringsmiljø. Samtidig viser årets Elevundersøkelse en markant økning i antall elever som opplever mobbing. Den negative utviklingen vi tidligere har sett på 7. trinn, er nå også synlig på 10. trinn og vgl.

RAPPORT | SIST ENDRET: 22.08.2023

Tittel:

Elevundersøkelsen 2022- Analyse av Elevundersøkelsen skoleåret 2022/23

Rapporten:

Last ned rapporten hos NTNU Samfunnsforskning (pdf)

Forfatter:

Christian Wendelborg og Beate W. Hygen

ISBN:

978-82-7570-730-5 (Nettutgave)

Utgiver:

NTNU Samfunnsforskning

År:

2023

Elevundersøkelsen

I denne rapporten presenteres den årlige analysen av Elevundersøkelsene utført av NTNU Samfunnsforskning. Svarene elevene gir, analyseres i flere ulike rapporter hvert år.

[Her finner du en oversikt over disse rapportene.](#)

Hovedfunn:

- Elevene skårer jevnt over høyt på de fleste læringsmiljøindeksene.
- Samtidig er det en negativ utvikling av samtlige læringsmiljøindekser.
- Resultatene viser en markant øking i elever som opplever mobbing. Analysene viser at de skoler som har hatt en positiv utvikling for læringsmiljøindeksene «faglig utfordring» og «læringskultur og mestring», har lavere andel elever som rapporterer om mobbing.
- Etterdønninger av pandemien og økt bruk av sosiale medier og gaming løftes fram som mulige medvirkende årsaker, men dette må undersøkes nærmere empirisk.

Elevene skårer jevnt over høyt på de fleste læringsmiljøindeksene

I all hovedsak rapporterer elevene gjennom Elevundersøkelsen 2022 at de har et godt læringsmiljø. Særlig opplever de et læringsmiljø preget av trivsel, støtte fra lærer, at foreldre og foresatte støtter opp om skolen, at de får faglige utfordringer, og at de voksne er samkjørte med tanke på reaksjoner på brudd og ordensregler («felles regler»). Læringsmiljøindikatorne elevene skårer dårligst på er «motivasjon», «vurdering for læring», og «elevdemokrati og medvirkning».

Negativ utvikling av samtlige læringsmiljøindekser

Forskerne har sett på utviklingen av læringsmiljøindeksene for elevene på 7. trinn, 10. trinn og vg1. Resultatene viser at det på nærmest samtlige læringsmiljøindekser, er en nedgang. Dette er en utvikling som har vedvart i noen år, men da har den negative utviklingen særlig omfattet 7. trinn og ikke 10. trinn og vg1. Den negative trenden er nå altså synlig også på de høyere trinnene.

Sammenheng mellom læringskultur og andel som rapportere om mobbing

Skoler som har hatt en positiv utvikling i elevenes rapportering om «faglig utfordring», «læringskultur» og «mestring», har en lavere andel elever som rapporterer om mobbing. Sammenhengen forklarer ikke årsaksforholdet, men det å arbeide med god læringskultur, faglig utfordringer og mestring, vil være et viktig verktøy for at elevene skal få et godt og trygt skolemiljø.

Økt mobbing grunnet etterdønninger av pandemien og økt bruk av digitale medier og gaming?

Forskerne kan ikke ut fra datamaterialet i denne rapporten konkludere med hva som er årsaken til hvorfor det er en markant økning av elever som rapporterer om mobbing. Etterdønninger av pandemien og følgelig økt bruk av digitale medier og gaming løftes fram som mulig medvirkende årsaker som bør undersøkes

empirisk.

Forskerne vil senere i år publisere en rapport som undersøker hvordan utestenging og inkludering i spill og sosiale medier foregår og hvorvidt dette kan påvirke trivsel og tilhørighet i skolen. Hensikten er å bidra til mer kunnskap om mulige årsaker til de endringene i læringsmiljøet, som denne rapporten viser til.

Dette er Elevundersøkelsen

- En nettbasert spørreundersøkelse hvor elever fra 5. trinn til ut videregående skole får si sin mening om forhold som er viktige for læring og trivsel i skolen.
- Obligatorisk for 7. trinn, 10. trinn og vg1. Frivillig å delta for øvrige trinn fra og med 5. trinn.
- Gir lærere og rektorer informasjon om hvordan elevene opplever skolehverdagen, slik at skolen kan følge opp med riktige tiltak.
- 460 272 elever svarte på undersøkelsen høsten 2022.
- Utdanningsdirektoratet er ansvarlig for gjennomføringen av undersøkelsen, mens NTNU Samfunnsforskning er ansvarlig for analysene og rapporteringen.

Om denne rapporten

Dette er den årlige kvantitative analysen av resultatene fra den obligatoriske høstgjennomføringen av Elevundersøkelsen. I denne rapporten analyseres alle læringsmiljøindeksene og enkeltspørsmål for alle trinn fra 5. trinn – vg3. For de obligatoriske trinnene, som er 7. trinn, 10.trinn og vg1, gjøres det også analyser over tid. For alle trinn er det deskriptiv analyse av elevens svar.

Det gjøres også analyser for å undersøke om elevenes opplevelse av eget læringsmiljø systematisk er påvirket av bakgrunnsfaktorer. Disse er årstrinn, kjønn, skoleslag, og utdanningsprogram, andel minoritetsspråklige elever på skolen, skolestørrelse og lærertetthet, kommunestørrelse og utdanningsnivå i kommunen.

Forskerne ser også nærmere på forhold som kan forklare resultatene i rapporten Mobbing og arbeidsro som ble publisert tidligere i år. Det vil senere også bli publisert en kvalitativ analyse som i år vil handle om inkludering og utestenging i sosiale medier og spill og hvordan dette kan påvirke trivsel og tilhørighet i skolen. I tillegg vil det også publiseres en egen rapport for Lærerundersøkelsen og for Foreldreundersøkelsen i skole.

